

siges der. Allerede nu er der Mangel, og der vil blive endnu større Mangel paa Skuespillere, paastaar man. Jeg skulde kunne nævne en Række af Navne, der vidne om, at der ingenlunde er Mangel paa Skuespillere eller Skuespillerinder. Der vil kunne blive Tale om en Snes Skuespillere og Skuespillerinder, som til Dels have gaaet ledige i flere Saisoner, og blandt dem er der ikke alene sekundære Kræfter, men ogsaa første Rangs, som vilde være en Pryd for enhver Scene, ogsaa for vor nationale. Altsaa, saavel fra Kunstnernes som fra Kunstens og Befolkningens Side vil der være Grund til at ønske, at vi maatte komme ind i en friere Tilstand. Jeg tror ikke paa de farlige Konsekvenser, af denne Frihed, som mange udmale sig.

Om selve Lovforslaget, der er fremsat af Medlemmer i dette Ting, skal jeg sige, at jeg ikke vilde have nogen Betænkelighed ved at gaa videre, f. Eks. til at ophæve Censuren. Jeg nævner det kun i Forbigaaende. Men man vilde ganske sikkert ogsaa naa til en Ordning, der var at foretrække for den nuværende, naar man gjorde Kendelserne appellable, naar det ikke var saaledes, at der intet var at stille op mod Censurs Mening, men saaledes, at man ligesom i Udlandet kunde appellere Kendelsen og faa den underkendt, hvis den var uretfærdig. Kort og godt, jeg vil sammenfatte mine Ønsker i følgende: Jeg ønsker Frihed paa dette Omraade som paa alle andre, for at Befolkningen kan leve et sundt Liv, jeg ønsker det for Kunstens og Kunstnernes Skyld, men først og fremmest for Befolkningens Skyld. I det gamle Rom krævede Befolkningen Brød og Skuespil. Befolkningen i vore Dage kræver det samme: Brød og Skuespil, men under en anden Form end i gamle Dage. Man vil ikke have Brød som en Naadegave, men Brød som en Ret, og ikke et Skuespil i Ny og Næ ved velvillig Foranstaltning fra en Ministers Side som en Naadegave, men man vil have Frihed ogsaa her til at kunne erhverve sig det, som er nødvendigt, for at et friere Aandsliv kan blomstre. Brød og Skuespil er Parolen i vore Dage som i gamle Tider, men kun ved Frihedens Hjælp vil det lykkes at skaffe Adgang for Befolkningen til at erhverve baade økonomiske og aandelige Goder.

Scavenius: Jeg har kun bedt om Ordet for at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds. (Philipsen). Naar det ærede

Medlem sagde, at de nuværende private Theatre eller rettere sagt deres Ejere, Indehaverne af Bevillingerne, ikke længere havde Ret til at beklage sig, hvis man nu gav fuldstændig Teaterfrihed, eftersom de havde haft 10 Aar til at forberede sig, kan det meget godt siges. Men jeg har heller ikke fremhævet disse enkelte Personers større eller mindre Ret. Jeg har fremhævet, at der til de bestaaende tre større Privattheatre og til alle de dertil sig knyttende Interesser skal tages et rimeligt Hensyn, saaledes at der ikke kommer alt for mange Privattheatre her i Byen, eller saaledes, at de i alt Fald først komme lidt efter lidt, efterhaanden som Befolkningen stiger. Man kan sige, at denne Anskuelse er fejlagtig, at man derved vil gøre sig til Formynder for Borgerne. Det ved jeg meget godt. Men man kan ogsaa se Sagen fra en anden Side, om det ogsaa er saa uhyre fornuftigt at give fuldstændig Frihed og derigennem sandsynligvis faa en Del Theatre frem, hvoraf i alt Fald nogle ville gaa fallit efter forholdsvis kort Tid. Hvad det kongelige Teaters Monopol angaar, maa jeg for det første tillade mig at have den Mening, at det har en virkelig økonomisk Betydning for Statens Teater, at det har dette omendskønt temmelig indskrænkede Monopol, som det har. Det lægger jeg for mit Vedkommende dog ingen større Vægt paa. Hvad angaar Skuespillerens Uddannelse, som det ærede Medlem lagde saa stor Vægt paa, og mente, at det kongelige Teater just vilde have Gavn af den størst mulige Frihed paa dette Omraade, da maa jeg sige, at i det Øjeblik, vi hævde — og derom turde vel alle være enige — at, hvad Skuespilarten angaar, bør der ikke ske nogen Indskrænkning over for Privattheatrene, kan jeg virkelig ikke se, at de vedkommende Skuespilleres Uddannelse gennem deres Komædie- eller Tragediespil ikke fuldkommen kan blive lige saa god som, hvis man fuldstændig tog det kongelige Teaters Repertoire fra Teatret og gav det frit for alle og enhver. Hvad nu Teatrets saakaldte Pligtrepertoire angaar, var jeg allerede den Gang, da jeg i sin Tid — 1889 — udstedte den herhen hørende Bekendtgørelse, klar over, at det ikke let vilde være muligt for Teatret at faa alle de Stykker opførte, der stod nævnt, men jeg mente, at jeg dog maatte tage tilbørligt Hensyn til, hvad der fra selve Teatrets Side ønskedes. Hvis man vilde se mine Udtalelser i Tinget den Gang efter, vil man se, at jeg regnede paa, at ca. 50 danske Stykker